

Skogsbrand

Inom temat skogsbrand har Räddningsverket startat ett antal delprojekt. Ett av dessa är "skogsbranden ur ekonomiskt perspektiv". Syftet med detta är att erhålla faktaunderlag för inriktning av framtida satsningar inom området skogsbrand.

Statistikinsamling för skogsbränderna 1994

SCB har på uppdrag av Räddningsverket undersökt skogsbränderna 1994. En totalinventering har gjorts genom telefonintervjuer. Därefter har en djupundersökning gjorts på ca 400 utvalda skogsbränder. Personliga intervjuer har genomförts med de som varit räddningsledare/brandbefäl vid dessa skogsbränder. Undersökningen har gått mycket bra att genomföra. Räddningstjänstens personal har varit tillmötesgående och deltagit på ett positivt sätt i samband med intervjuerna och faktainsamlingen.

En rapport med faktaunderlag och tabeller finns nu färdig. Den data som dessa undersökningar har gett kommer att vara underlag för fortsatta analyser och studier. Bl a kommer en beräkning att göras över vilka kostnader som skogsbränderna har medfört 1994.

En anmärkningsvärt stor andel av skogsbränderna 1994 har förorsakats av åska. Mer än var tredje brand har denna orsak. Den yta som brunnit pga av åska motsvarar ca 44 % av den totalt avbrända. 8 % av bränderna har förorsakats av skogsmaskiner och den avbrända yta för denna orsak motsvarar 15 %.

Drygt 200 000 arbetstimmar har åtgått för att släcka skogsbränder under 1994. Därav har heltid svarat för knappt 31 000 timmar och deltidspersonalen för nästan 92 000 timmar. Räddningsvärn har svarat för ca 12 000 timmar, frivilliga, ägare, statlig personal, etc har varit insatta tillsammans i drygt 65 000 timmar.

Marknadsvärderingsmodell för mark där skogsbrand ägt rum

Lantmäteriet fastighetsekonomi har genomfört en studie och analys av vilka värden som kan räddas vid olika typer av skogsbestånd utifrån "marknadsvärdet" på skogen. Värderingsmetoden som tagits fram i analysen bör kunna användas som en praktisk vägledning för att uppskatta räddat värde eller förlorat värde i samband med skogsbrand. Metoden bör kunna användas av personer utan djupare kunskap om skogliga termer. Arbetet har begränsats till att endast ta upp tre olika "skogstyper" indelat på tre olika värdenivåer för södra, mellersta och norra Sverige. Övanstående exempel visar de olika genomsnittsvärden (kr/ha) beroende på skogens höjd som går att rädda vid en skogsbrand beräknade enligt den framtagna metoden för södra Sverige och i "skogstypen" god bonitet (G 34).

En redovisning av de beräknade värdena enligt modellen för olika skogstyper och områden framgår av bilagorna 1-3. Som vägledning för bestämning av skogstyp kan följande tillämpas:

Svag bonitet = vanligen tallskog på mager lav- eller myrbetonad mark.

Normal bonitet = rossa/ristyp ofta med blandskog.

God bonitet = örtdominerad granskog eller blandskog.

Det bör betonas att modellen är starkt förenklad varför lokala avvikelser från redovisade genomsnittsvärden kan variera +/-100 %. Exempel på sådana orsaker kan vara:

terrängförhållanden

avstånd i terrängen vid avverkning

avstånd till industri

objektstorlek

virkeskvalitet (t ex specialsортiment lämpliga för stolpar, eller starkt (röt) skadad skog)

virkesvolymen/ha (kan variera stort)

Det är främst i äldre skogsbestånd som det kan vara stora lokala skillnader i värde jämfört med modellens genomsnittsvärden. För yngre skogsbestånd är dessa avvikelser normalt av mindre omfattning.

Beräkning av förlorat värde för skogsbränderna 1994

Utgående från marknadsvärderingsanalysen och den statistik som SCB sammanställt över skogsbränder 1994 har följande beräkningar gjorts över vilka värden som förlorats vid skogsbränder indelat på tre olika områden.

Områdesindelning enligt följande län:

Södra = F, G, H, I, K L, M,N, och O

Mellersta = AB, C, D, E, P, R, S, T, U och X

Norra = W, Y, Z, AC och BD

Den totala yta som avbränts uppgår till ca 3150 ha. Av denna yta utgörs ca 700 ha av myr eller mossemark (värdeförlust = 0 kr och har

därför uteslutits i beräkningen). I sammanställningen saknas uppgifter om vissa bränder varför den kända arealen totalt uppgår till 2250 ha för vilken värdeförluster har beräknats (ca 200 ha saknas).

Två olika exempel har beräknats, en på enbart markbrand och en på markbrand med toppbrand (totalbrand). Skillnaden i förlorat värde är ca 50%. Förlusten i värde för markbranden uppgår i hela riket till ca 11-12 miljoner kr.

Fördelningen mellan områdena framgår i nedanstående tabell.

Område	Värdeförlust markbrand i kr	Värdeförlust toppbrand i kr	Avbränd areal exkl myr/moss- mark i ha
Söder	4 160 000	5 140 000	580
Mellersta	6 340 000	9 550 000	1 140
Norra	870 000	1 550 000	530

Enstaka exemplar av rapporterna kan beställas hos Räddningsverkets trycksaksförråd via telefax 054-10 42 10 eller på telefon 054-10 42 86. Beställningsnummer R53-120/95 "Undersökning om skogsbränder 1994" och R53-122/95 "Marknadsvärderingsmodell för mark där skogsbrand ägt rum".

Tabeller: se originaldokument.